

Sygn. akt II UK 150/10

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 10 grudnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku D. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 grudnia 2010 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.
z dnia 15 grudnia 2009 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 22 czerwca 2009 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 grudnia 2008 r. w ten sposób, że przyznał D. B. prawo do

wypłaty emerytury za okres od 16 września 2005 r. do 31 października 2007 r. wraz z odsetkami. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne.

Wnioskodawczynie w dniu 20 kwietnia 2005 r. złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 12 maja 2005 r. organ rentowy odmówił jej prawa do świadczenia z uwagi na nieudokumentowanie 30-letniego okresu zatrudnienia. Wyrokiem z dnia 31 maja 2006 r. Sąd Okręgowy przyznał wnioskodawczynie prawo do emerytury poczynając od 25 maja 2005 r., tj. od ukończenia wieku emerytalnego. Na skutek apelacji organu rentowego, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 7 września 2007 r. zmienił powyższy wyrok o tyle, że przyznał wnioskodawczynie prawo do świadczenia emerytalnego od 16 września 2005 r. i oddalił dalej idącą apelację. W wykonaniu tego wyroku organ rentowy decyzją z dnia 26 listopada 2007 r. przyznał wnioskodawczynie prawo do emerytury od 16 września 2005 r. i zawiesił wypłatę świadczenia do 31 października 2007 r. z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. W dniu 16 listopada 2007 r. wnioskodawczynie rozwiązała umowę o pracę z dotychczasowym pracodawcą, a 5 listopada 2008 r. złożyła do organu rentowego wniosek o wypłatę emerytury za okres od 16 września 2005 r. do 31 października 2007 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że brak było podstaw do zawieszenia wypłaty emerytury w oparciu o art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Podstawa do zastosowania tego przepisu powstałaby dopiero wówczas, gdyby po wydaniu decyzji ustalającej prawo do świadczenia wnioskodawczynie kontynuowała zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy. Tymczasem nie miała ona żadnej pewności co do ostatecznego wyniku postępowania wszczętego na skutek wniesionego przez nią odwołania od negatywnej decyzji organu rentowego. W ocenie Sądu Okręgowego, w takiej sytuacji trudno wymagać od wnioskodawczynie rozwiązania stosunku pracy i pozbawienia się przez nią środków utrzymania, tym bardziej, że zaliczenie do stażu pracy opieki nad dzieckiem nie było jednoznaczne. Zdaniem Sądu pierwszej instancji, treść art. 103 ust. 2a winna być w stanie faktycznym sprawy stosowana przez wykładnię funkcjonalną. Celem tego przepisu jest bowiem tworzenie nowych miejsc pracy i w związku z tym ograniczenie prawa do uzyskiwania świadczeń emerytalnych w sytuacji uzyskiwania przychodów ze

stosunku pracy, poprzez tworzenie ubezpieczonym, którzy nabyli prawo do emerytury, możliwości wyboru między pobieraniem świadczenia emerytalnego a wynagrodzenia za pracę. Przepis art. 103 ust. 2a należy zatem interpretować w ten sposób, że w razie ustalenia prawa do emerytury orzeczeniem organu odwoławczego, zawieszenie jej wypłaty w przypadku kontynuowania przez emeryta zatrudnienia w dotychczasowym zakładzie pracy nie może nastąpić przed dniem ustalenia prawa do emerytury w decyzji organu rentowego. W tym zakresie Sąd Okręgowy powołał się na pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 229/06 (OSNP 2008 nr 5-6, poz. 80).

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2009 r. Sąd Apelacyjny, w uwzględnieniu apelacji organu rentowego, zmienił powyższy wyrok w ten sposób, że oddalił odwołanie.

Sąd Apelacyjny wskazał, że zgodnie z obowiązującym od 1 lipca 2000 r. do 8 stycznia 2009 r. przepisem art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Brzmienie przytoczonego przepisu jednoznacznie odnosi się do wszystkich osób kontynuujących zatrudnienie, bez względu na to czy prawo do emerytury nabyły decyzją organu rentowego, czy też na podstawie orzeczenia organu odwoławczego. Przeciwny pogląd, wynikający z powołanego przez Sąd pierwszej instancji wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 229/06, został poparty argumentacją, że art. 103 ust. 2a w jego dosłownym brzmieniu, a więc przy zastosowaniu wykładni gramatycznej, możliwy jest do zastosowania jedynie w typowych sytuacjach, gdy przesłanki (warunki) nabycia prawa do emerytury nie budzą wątpliwości (np. w przypadku osiągnięcia przez ubezpieczonego powszechnego wieku emerytalnego i posiadania udokumentowanego okresu składowego i nieskładkowego), a prawo do świadczenia zostaje ustalone w decyzji organu rentowego w terminie określonym w art. 118 ust. 1 ustawy bezpośrednio po złożeniu przez zainteresowanego formalnego wniosku o emeryturę. Gdy natomiast prawo ubezpieczonego do

emerytury zostało stwierdzone wyrokiem Sądu, a więc ma charakter sporny i jego ustalenie, na skutek wszczęcia postępowania odwoławczego, zostaje odłożone w czasie - trudno wymagać od ubezpieczonego, by rozwiązał dotychczasowy stosunek pracy, pozbawiając się źródła utrzymania. Sąd Apelacyjny zakwestionował możliwość takiej wykładni, wskazując, że treść art. 103 ust. 2a jest jednoznaczna i w sposób precyzyjny formułuje przesłanki zawieszenia prawa do wypłaty świadczenia emerytalnego. Z przepisu tego wynika wprost, że realizacja prawa do emerytury ulega zawieszeniu w razie kontynuowania zatrudnienia po nabyciu prawa do emerytury, niezależnie od wysokości uzyskiwanego przychodu ze stosunku pracy. Sama istota zawieszenia prawa do emerytury sprowadza się więc do tego, że do czasu ustania okoliczności, występowanie której powoduje zawieszenie tego prawa, organ rentowy nie realizuje wypłaty emerytury. Stosownie natomiast do art. 135 ust. 1 ustawy, w razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia wypłatę wznowia się od miesiąca ustania tej przyczyny, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o podjęcie tej wypłaty. Zasada ta znajdowała zastosowanie także przy rozwiązaniu stosunku pracy, o którym mowa w art. 103 ust. 2a. Wypłata emerytury mogła być w takim przypadku podjęta najwcześniej od miesiąca, w którym ustał stosunek pracy i fakt ten został należycie udokumentowany. W sytuacji zatem kontynuowania przez wnioskodawczynię zatrudnienia w dacie ustalenia jej prawa do emerytury, realizacja świadczenia emerytalnego (wznowienie jego wypłaty) możliwa była wyłącznie po rozwiązaniu przez nią stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, bez potrzeby występowania o ponowne ustalenie tego prawa.

W dalszych rozważaniach Sąd drugiej instancji wskazał, że argumentacja zaprezentowana w omawianym wyżej wyroku Sądu Najwyższego opiera się na założeniach słusznościowych, związanych z faktem oczekiwania przez ubezpieczonego na decyzję organu rentowego oraz odwoławczego w przedmiocie ustalenia jego prawa do emerytury. W takim przypadku niepewność ubezpieczonego co do ostatecznego rozstrzygnięcia w tym przedmiocie czyni zrozumiałym fakt powstrzymania się z decyzją o rozwiązaniu stosunku pracy do czasu wydania orzeczenia przez organ odwoławczy. Motywy te częściowo wydają się usprawiedliwione w sytuacjach, gdy prawo do świadczenia ma charakter

sporny, a więc także na gruncie niniejszej sprawy. Wnioskodawczyni nie miała bowiem pewności co do tego czy organ rentowy, a następnie organ odwoławczy uwzględni okres sprawowania przez nią opieki nad chorym dzieckiem. Przepis art. 103 ust. 2a ustawy nie pozwala jednak na tak daleko idącą interpretację, która w praktyce mogłaby doprowadzić do zniweczenia istoty tego unormowania oraz w wielu przypadkach eliminowałaby jego zastosowanie. Wykładnia taka wykraczałaby również poza cel wprowadzenia przez ustawodawcę omawianej regulacji.

Sąd Apelacyjny podniósł nadto, że w wyroku z dnia 7 lutego 2006 r., SK 45/04 (OTK ZU-A 2006 nr 2, poz. 15) przepis art. 103 ust. 2a został uznany przez Trybunał Konstytucyjny za zgodny z ustawą zasadniczą, a Sąd Najwyższy niejednokrotnie wskazywał na konieczność dokonywania jego ścisłej wykładni, nie przewidując możliwości odstępstwa od zawartych w nim reguł. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreślano, że wskazany przepis ma charakter powszechny w tym sensie, iż dotyczy wszystkich pracowników (niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy) oraz stosuje się go do wszelkich stosunków pracy wiążących pracownika, niezależnie od tego czy zostały one uwzględnione przy ustalaniu podstawy emerytury i jej wysokości. O zawieszeniu prawa do emerytury przesądza kontynuacja zatrudnienia, bez względu na wymiar czasu pracy oraz niezależnie od wysokości uzyskiwanych przychodów. Nawet więc świadczenie pracy u dotychczasowego pracodawcy (pracodawców) w niewielkim wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem niższym od przysługującego ubezpieczonemu świadczenia emerytalnego, powoduje zawieszenie prawa do wypłaty emerytury. Dla uniknięcia zawieszenia prawa do emerytury emeryt powinien zatem rozwiązać wszystkie stosunki pracy, wiążące go z pracodawcami, u których pozostawał w zatrudnieniu bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. W tym zakresie Sąd Apelacyjny wskazał na wyroki z dnia 28 października 2003 r., II UK 146/03 (OSNP 2004 nr 16, poz. 289) i z dnia 19 lutego 2004 r., II UK 274/03 (OSNP 2004 nr 21, poz. 376) oraz uchwałę z dnia 27 kwietnia 2004 r., II UZP 2/04 (OSNP 2004 nr 17, poz. 303) i uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2004 r., II UZP 9/04 (OSNP 2005 nr 3, poz. 41). Skoro więc wnioskodawczyni do 31 października 2007 r. kontynuowała zatrudnienie na podstawie tego samego stosunku pracy, to art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych miał do niej zastosowanie, a w konsekwencji zaistniały okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do wypłaty świadczenia.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj.: 1) art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu w każdym przypadku kontynuacji zatrudnienia przez emeryta u pracodawcy, na rzecz którego wykonywał pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, a więc również wówczas, gdy organ rentowy wyda decyzję w sprawie prawa do świadczenia dopiero w wykonaniu prawomocnego wyroku sądu ustalającego prawo do emerytury i w konsekwencji poprzez przyjęcie, że prawo wnioskodawczynie do emerytury ulegało zawieszeniu przez okres, w którym pomimo nabycia prawa do emerytury od dnia 16 września 2005 r. (decyzja ZUS z dnia 26 listopada 2007 r.) pozostawała w stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, tj. od dnia 16 września 2005 r. do dnia 31 października 2007 r.; 2) art. 134 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 134 ust. 1 pkt 1 wskazanej ustawy, poprzez jego niezastosowanie, co spowodowało, że w stosunku do wnioskodawczynie zawieszono prawo do emerytury z datą wsteczną, tj. za okres ponad dwóch lat poprzedzających datę wydania decyzji o przyznaniu prawa do emerytury.

Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawczynie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

W uzasadnieniu skargi kasacyjnej podniesiono, że pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 229/06 koresponduje ze stanowiskiem tego Sądu zaprezentowanym w uzasadnieniu uchwały z dnia 7 maja 2008 r., II UZP 2/08 (OSNP 2008 nr 21-22, poz. 321), w myśl której świadczenie rentowe, do którego prawo zostało ustalone wyrokiem sądu i wypłacone po uprawomocnieniu się tego orzeczenia podlega zmniejszeniu z tytułu osiągnięcia przychodu, o którym stanowi art. 104 ust. 8 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za okres następujący po ustaleniu prawa do tego świadczenia. W konsekwencji Sąd Najwyższy potwierdził istnienie zasady

polegającej na uzależnieniu możliwości zawieszenia świadczenia emerytalnego lub rentowego od możliwości uprzedniego dokonania przez emeryta (rencistę) wyboru co do kontynuacji zatrudnienia czy też pobierania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, przy czym realizację tej zasady w odniesieniu do art. 103 ust. 2a ustawy umożliwia jedynie jego wykładnia funkcjonalna.

Skarżąca wskazała, że zgodnie z art. 134 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy zawieszenie wypłaty świadczeń może być dokonywane jedynie ze skutkiem *ex nunc*, co oznacza, że nie może ono nastąpić wcześniej niż ubezpieczony uzyskał status emeryta. Jeżeli zatem prawo do emerytury powstało dopiero na skutek decyzji organu rentowego wydanej w wykonaniu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego przyznającego prawo do emerytury, to również zawieszenie tego prawa powinno być możliwe dopiero za okres od wydania decyzji ustalającej prawo do emerytury.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów.

W myśl obowiązującego w okresie od 1 lipca 2000 r. do 8 stycznia 2009 r. przepisu art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., powoływanej dalej jako ustawa o emeryturach i rentach lub ustawa), prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zarzut obrazy tego przepisu przez Sąd drugiej instancji skarżąca opiera na poglądach wyrażonych przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 229/06 oraz w uchwale z dnia 7 maja 2008 r., II UZP 2/08. Tymczasem uchwała ta odnosi się do kwestii zawieszania prawa do emerytur i rent lub zmniejszania tych świadczeń na zasadach określonych w art. 104-106 ustawy o emeryturach i rentach. Zasady te nie znajdują zastosowania w sprawie, w której wniesiona została rozpoznawana skarga kasacyjna, gdyż całkowite zawieszenie prawa do emerytury na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy następowało niezależnie od wysokości uzyskiwanego przez emeryta przychodu oraz od osiągnięcia

określonego wieku, a jego jedyną przesłanką było nierozwiązanie przez ubezpieczonego stosunku pracy przed datą nabycia prawa do emerytury. Natomiast pogląd zaprezentowany w powołanym wyżej wyroku wyrażony został incydentalnie przy uwzględnieniu szczególnych okoliczności sprawy, w których organ rentowy na podstawie art. 415 k.p.c. wniósł o zwrot spełnionego na rzecz wnioskodawcy świadczenia emerytalnego, które to okoliczności nie zachodzą w sprawie zakończonej wyrokiem zaskarżonym niniejszą skargą kasacyjną.

Sąd drugiej instancji trafnie stwierdził, a skarżąca poglądu tego w istocie nie kwestionuje, że wykładnia gramatyczna art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach nie nasuwa w omawianym zakresie większych wątpliwości, co wyłącza zasadniczo możliwość sięgania do innych niż językowa metod wykładni. Z brzmienia omawianego uregulowania wprost wynikało, że co prawda nabycie prawa do emerytury było niezależne od kontynuowania zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy, jednakże realizacja tego prawa (wypłata świadczenia) ulegała zawieszeniu do czasu rozwiązania stosunku pracy z tym pracodawcą. Inaczej mówiąc, rozważany przepis wyrażał zasadę, że pracownikowi, który nabył prawo do emerytury i nie rozwiązał stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą przysługiwało jedno świadczenie - albo emerytura z ubezpieczenia społecznego albo wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że zawieszenie prawa do emerytury w przypadku pozostawania w dotychczasowym stosunku pracy jest funkcjonalnie uzasadnione i ma podstawę konstytucyjną w art. 67 ust. 1 ustawy zasadniczej, który wiąże z osiągnięciem wieku emerytalnego powstanie prawa do zabezpieczenia społecznego, którego zakres i formy określa ustawa. Pracownik, który osiągnął wiek emerytalny może wybrać status emeryta lub zachować, pomimo nabycia prawa do emerytury, status pracownika. Nie może jednak łączyć bez ograniczeń statusu emeryta i pracownika, a co za tym idzie otrzymywać równocześnie świadczenia z tytułu utraty zdolności do dotychczasowej pracy (wiek emerytalny jest konwencjonalnym wiekiem utraty zdolności do zarobkowania własną pracą) i z tytułu kontynuowania zatrudnienia, do wykonywania którego utracił zdolność. W rezultacie, ponieważ celem regulacji zawartej w art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach było przede wszystkim oczekiwane zwolnienie miejsc pracy, to jej istotę stanowiło

wyeliminowanie równoczesnego pobierania dwóch świadczeń - emerytury i wynagrodzenia za pracę bez względu na jego wysokość (por. między innymi wyrok z dnia 19 lutego 2004 r., II UK 274/04, OSNP 2004 nr 21, poz. 376; uchwałę z dnia 27 kwietnia 2004 r., II UZP 2/04, OSNP 2004 nr 17, poz., 303; uchwałę składu siedmiu sędziów z dnia 10 listopada 2004 r., II UZP 9/04, OSNP 2005 nr 3, poz. 41). Zgodność z ustawą zasadniczą wprowadzenia w rozważanym przepisie dodatkowego warunku efektywnego korzystania ze świadczenia emerytalnego potwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 lutego 2006 r., SK 45/04 (OTK ZU-A 2006 nr 2, poz. 15), wskazując, że do istoty prawa do emerytury należy zapewnienie środków utrzymania w razie zaprzestania pracy w związku z osiągnięciem określonego wieku, emerytura jest w założeniu świadczeniem, które zastępuje, a nie uzupełnia wynagrodzenie ze stosunku pracy, umożliwienie pobierania świadczeń emerytalnych bez przerwania działalności zawodowej u dotychczasowego pracodawcy wykracza poza konstytucyjny zakres prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, a w konsekwencji nie jest wykluczone uzależnienie pobierania świadczeń emerytalnych od przerwania lub ograniczenia dotychczasowej działalności zawodowej. W rezultacie Trybunał Konstytucyjny potwierdził dopuszczalność wyeliminowania przez ustawodawcę równoczesnego pobierania świadczenia emerytalnego i wynagrodzenia ze stosunku pracy.

W powołanym w skardze kasacyjnej wyroku z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 229/06 Sąd Najwyższy podkreślił, że gramatyczna wykładnia art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach wskazuje, iż przepis ten łączył konsekwencje w postaci zawieszenia prawa do emerytury z kontynuowaniem zatrudnienia po ustalonym w decyzji organu rentowego dniu nabycia prawa do emerytury (jej realizacji), a nie z kontynuowaniem zatrudnienia po ustaleniu tego prawa decyzją organu rentowego. Podzielając ten pogląd należy zatem stwierdzić, że jeżeli ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę, to musiał liczyć się z odsunięciem w czasie możliwości jej realizacji do czasu rozwiązania stosunku pracy z podmiotem będącym jego pracodawcą bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do tego świadczenia, i to niezależnie od tego czy ustalenie prawa następowało na przyszłość, czy też - w okolicznościach danego przypadku - wstecznie, w tym w

wykonaniu prawomocnego wyroku sądu. Ponieważ rozważany przepis żadnego rozróżnienia w tym zakresie nie czynił, w obu wskazanych wyżej przypadkach ubezpieczony zmuszony był do dokonania wyboru pomiędzy dalszą pracą zawodową u dotychczasowego pracodawcy a uzyskaniem wypłaty świadczenia emerytalnego. W konsekwencji musiał liczyć się z możliwością niezrealizowania nabytego prawa do emerytury za okres poprzedzający rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą z uwagi na pobieranie w tym czasie wynagrodzenia za pracę. Zbieżny pogląd został wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2010 r., III UK 91/09 (LEX nr 602076), w którym stwierdzono, że zawieszenie prawa do emerytury na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach trwało od początku nabycia prawa do emerytury do dnia rozwiązania stosunku pracy lub uchycenia wskazanego uregulowania z dniem 9 stycznia 2009 r.

Niezasadny jest również zarzut obrazy art.134 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach. Przepis art. 134 ust. 1 wymienia w pięciu punktach przesłanki wstrzymania wypłaty świadczeń, uznając za nie: 1) powstanie okoliczności uzasadniających zawieszenie prawa do świadczeń lub ustanie tego prawa; 2) nieprzedłożenie przez osobę pobierającą świadczenia dowodów stwierdzających dalsze istnienie prawa do świadczeń mimo pouczenia lub żądania organu rentowego; 3) niepoddanie się przez osobę uprawnioną do świadczeń badaniu lekarskiemu lub psychologicznemu, bez uzasadnionych przyczyn, mimo wezwania organu rentowego; 4) stwierdzenie, że prawo do świadczeń nie istniało; 5) niemożność doręczenia świadczeń z przyczyn niezależnych od organu rentowego. Zgodnie z art. 134 ust. 2 pkt 2 ustawy w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1-4 wstrzymanie wypłaty świadczeń następuje poczynając od miesiąca, w którym została wydana decyzja o wstrzymaniu wypłaty, albo od następnego miesiąca, jeżeli wcześniejsze wstrzymanie wypłaty było niemożliwe. Zawarte w wymienionych przepisach określenia „wstrzymanie wypłaty” oraz „powstanie okoliczności” wskazuje, że regulują one sytuacje, w których powstanie przesłanek wstrzymania wypłaty świadczeń następuje w trakcie ich realizacji, co prowadzi do zaniechania dalszej wypłaty. Odnośnie do przesłanki określonej w art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy nie chodzi więc o istnienie w dacie nabycia prawa do świadczenia okoliczności

stanowiącej podstawę jego zawieszenia i uzasadniającej niepodejmowanie jego wypłaty, ale o powstanie takiej okoliczności w trakcie realizacji świadczeń, powodujące następnie zaprzestanie ich wypłacania. Sytuacja objęta rozważanym przepisem nie zaistniała w sprawie, w której wniesiona została rozpoznawana skarga, a w przypadku skarżącej samoistną podstawę zawieszenia prawa do realizacji świadczenia emerytalnego stanowił art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach.

Z tych względów skarga kasacyjna podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.